

PROGRAM PODPORY
ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ

Závěrečná zpráva o působení lektorky/lektora

Akademický rok: 2022/23

Destinace (země, město): Francie, Paříž

Jméno, příjmení: Alena Kotšmířová

Místo působení (univerzita, fakulta, příp. katedra/ústav): Institut national des langues et civilisations orientales (INALCO), département Europe, Etudes tchèques

Studijní programy

Licence (tříleté bakalářské studium) + Master (navazující magisterské studium) – klasická forma studia. Pro bližší popis viz oddíl Kurzy.

Inscription en mineure (doplňkové studium pro studenty jiných univerzit a institucí) – studenti si mohou ke svému hlavnímu oboru vybrat jakékoli kurzy v maximálním počtu 4 za jeden akademický rok.

Diplôme langue et civilisation (DLC, čtyřleté studium jazyka a civilizace) – umožňuje získat speciální nestátní Diplom z jazyka a civilizace. Oproti klasickému bakalářskému a magisterskému studiu není povinností účastnit se mezioborových přednášek a seminářů. Pokud se student DLC rozhodne přestoupit na bakalářské či magisterské studium (eventuálně naopak), jsou mu uznány výsledky z kurzů, které absolvoval v rámci DLC (nebo v rámci předchozího studia).

Passeport de langues („jazykový pas“) – placená forma studia. Držitel „pasu“ se může účastnit omezeného počtu přednášek a seminářů. Může skládat zkoušky, program však nevede k získání diplomu.

Kurzy

1. ročník bakalářského programu: Gramatika češtiny, Cvičení z české gramatiky, Česká konverzace, Výslovnost češtiny, Četba textů a psaná čeština, Historie české kultury a českého umění, Dějiny českých zemí od počátků do 19. století, Česká literatura: historie a analýza, Zeměpis českých a slovenských zemí, Metodologie vysokoškolského studia.

2. ročník bakalářského programu: Gramatika češtiny, Cvičení z české gramatiky, Mluvený projev a konverzace v češtině, Četba a výklad českých textů, Překlad z češtiny do francouzštiny a z francouzštiny do češtiny, Česká literatura: historie a analýza, Dějiny českých zemí od 19. století do roku 1918 (zimní semestr), Dějiny Československa (letní semestr), 3 volitelné předměty.

3. ročník bakalářského programu: Gramatika češtiny, Mluvená čeština, Psaná čeština, Literární překlad z češtiny do francouzštiny, Studium textů z české literatury, Československé vztahy v textech, 5 volitelných předmětů.¹

1. ročník magisterského programu: studijní plán je do značné míry individuální, záleží na specializaci studenta. Kurzy Čeština pro pokročilé, Literární překlad z češtiny do francouzštiny a Československé vztahy jsou sloučeny s kurzy 3. ročníku bakalářského studia. Dále studenti absolvují 5 volitelných kurzů a píšou ročníkovou práci nebo absolvují odbornou stáž (podle toho, zda se chtějí věnovat výzkumu nebo směřují do profesionální sféry).

2. ročník magisterského programu: kurzy Čeština pro pokročilé, Literární překlad z češtiny do francouzštiny a Československé vztahy v textech jsou opět sloučeny s kurzy 3. ročníku bakalářského studia. Kromě nich studenti absolvují 3 až 5 volitelných předmětů (v závislosti na jejich zaměření). V letním semestru se studenti věnují přípravě a obhajobě diplomové práce nebo absolvují stáž, k níž musí napsat závěrečnou zprávu a obhájit ji.²

Studenti a jejich jazyková úroveň

Do 1. ročníku bakalářského programu se zapsalo 8 studentů, kurzů se pravidelně účastnilo 5 studentů. Jejich jazyková úroveň je velice různá. Jedna studentka je rodilá mluvčí, jež absolvovala veškeré dosavadní studium v České republice. I když by mohla být osvobozena od

¹ Podrobné informace ke studiu zde:

http://www.inalco.fr/sites/default/files/asset/document/1.brochure_licence_tcheque_2022-23.pdf

² Podrobné informace o studiu zde:

http://www.inalco.fr/sites/default/files/asset/document/1.brochure_licence_tcheque_2022-23.pdf

docházky na praktické jazykové kurzy, ráda se jich účastní, což je pro ostatní studenty obohacující. Další 2 studenti měli již vstupní úroveň zhruba mezi A1 a A2 a na konci roku úroveň mezi A2 a B1: jeden z nich pochází z česko-francouzské rodiny a zvládá komunikovat o běžných tématech, druhá studentka má zkušenosti se slovanskými jazyky díky předchozímu studiu ruštiny. Zbývající 2 studenti, kteří začali studovat bez jakékoli vstupní znalosti češtiny, dosáhli spíše úrovně A1 než A2.

Ve 2. ročníku bakalářského programu byli zapsáni 2 studenti. Jeden z nich pochází z česko-francouzské rodiny, je v pravidelném kontaktu s českým jazykem i českou kulturou a jeho úroveň byla už na začátku roku B2. Tu si v průběhu roku upevnil (v některých kompetencích již směřoval k C1). Druhý student se vzhledem ke svému povolání neúčastnil kurzů ani zkoušek, bude tedy ročník opakovat. Kromě nich se zapsal na doplňkové studium jeden student z institutu SciencesPo, jenž však kvůli obtížím s koordinací rozvrhu hodin studia zanechal.

Ve 3. ročníku byli 2 studenti bakalářského programu, 3 studenti čtyřletého studia jazyka a civilizace a 1 student programu „jazykový pas“. Někteří studenti pocházejí z česko-francouzských rodin nebo ze slovanského prostředí, zatímco jiní nemají prakticky žádnou zkušenost s češtinou mimo prostředí Inalca. Jazyková úroveň byla proto i v tomto ročníku velice různá, od pokročilé B2 (na konci roku v některých kompetencích spíše C1) po pokročilou A2.

V magisterském programu studovaly letos 2 studentky (jedna z nich jej již úspěšně absolvovala), obě však měly jazykové předměty splněné již z bakalářského programu.

Několik studentů se účastnilo pouze vybraných kurzů jakožto volitelných kurzů v rámci jejich studia.

Materiály

V 1. ročníku používala lektorka především učebnici Ivana Šmilauera *Apprendre le tchèque* (Assimil, Objectif langues, 2021), jež je založena na dialogích. Dále používala *Českou čítanku* od Ilony Kořánové (Praha: Akropolis 2012) a vybrané materiály z učebnic *Češtiny Express 1 a 2* od Lídy Holé a Pavly Bořilové (Praha: Akropolis 2011) a *Česky, prosím* od Jitky Cvejnové (Praha: Karolinum 2010).

Ve 2. ročníku pracovala hlavně s učebnicemi *Čeština Express 2 a 3* a s *Českou čítankou*. Dále využívala portál ČT edu (české tradice) a reportáže dostupné na webu Českého rozhlasu (aktuální společenské a kulturní dění).

Ve 3. ročníku používala online materiály k učebnicím *Čeština expres*, především formát „Krátké české zprávy“ (<https://www.czechstepbystep.cz/kategorie/kratke-ceske-zpravy>), *Českou čítanku a Staré pověsti české a moravské* (Adaptovaná próza. Praha: Akropolis 2012). Dále pracovala s ukázkami z českých filmů, využívala portál ČT edu a reportáže dostupné na webu Českého rozhlasu.

Další aktivity studentů

Předvánoční večírek je na Inalcu tradicí, jež byla bohužel narušena pandemií covidu. Letos se podařilo tuto tradici obnovit. Vzhledem k tomu, že se večírek konal 9. prosince, pojali jsme jej ještě částečně v duchu mikulášské tradice. V konverzačních kurzech jsme mluvili o svatém Mikuláši a mikulášské nadílce v Čechách a studenti si podle návodu v češtině (obtížnost byla přizpůsobená jejich jazykové úrovni) vyrobili masku Mikuláše, anděla nebo čerta. Na večírku jsme se poté s maskami vyfotografovali.

Předvánoční večírek se ukázal jako velmi důležitý pro řešení některých problémů. Během konverzace vyšlo najevo, že jeden ze studentů 3. ročníku si minulý rok požádal o semestrální pobyt na Univerzitě Karlově v Praze v rámci programu Erasmus+. Kvůli jistému administrativnímu problému byla jeho žádost odeslána pozdě a Univerzita Karlova jej nepřijala. Vzhledem k tomu, že jde o velmi seriózního a motivovaného studenta, snažila se lektorka najít alternativní řešení. Díky vzbám lektorky na Ústav české literatury a komparatistiky a díky ochotě Marie Škarpové, koordinátorky programu Erasmus+ na tomto ústavu, a Libuše Heczkové, ředitelky ústavu, se podařilo vyjednat pro tohoto studenta čtyřměsíční stáž na ÚČLK. Díky tomu došlo i k posílení spolupráce mezi Inalcem a ÚČLK FF UK (k tomuto tématu viz také oddíl „Další aktivity lektorky“).

Tři studenti 1. ročníku a 1 student 2. ročníku bakalářského studia se zapojili do kulturního a pedagogického projektu *Mille et un: arts du chiffre du monde*, jenž pořádal kolega Chanyueh LIU. Akce se konala v týdnu od 20. do 24. února, čeština byla na programu hned 20. února. Úkolem studentů bylo počítat od 1 do 1000 v jazyce, který studují (třeba i s chybami). Cílem bylo sdílet specifitu každého jazyka a kulturu spojenou s jeho číselným systémem (způsob výslovnosti, rozdíly v rytmu a muzikalitě, různé přístupy k provedení), umožnit studentům použít v praxi a performativním způsobem znalosti získané v kurzech (což bylo velice aktuální především pro studenty 1. ročníku) a vyzkoušet si roli zprostředkovatelů kultury. Ačkoli byli

studenti zpočátku váhaví (měli strach z velkého publika), všichni, kteří se akci zúčastnili, ji hodnotili pozitivně.

Dva studenti 3. ročníku, 1 student 2. ročníku a 1 student 1. ročníku se zúčastnili překladatelské soutěže v rámci Mezinárodní konference zahraničních studentů češtiny, již každoročně pořádá ÚJOP UK. Do mezinárodního kola jsme odeslali tři překlady. Na překlad soutěžního textu o délce zhruba 1,5 normostrany měli studenti 2 hodiny a mohli používat překladové i výkladové slovníky. Studenti se této výzvy, jež jim umožnila vyzkoušet si práci profesionálního překladatele, zhostili se ctí. Letos se lektorce bohužel nepodařilo zajistit finanční podporu, takže se studenti nemohli osobně zúčastnit slavnostního vyhlášení. Lektorka je však v kontaktu s organizátory soutěže a pevně doufá, že se podaří získat finanční podporu pro příští ročník. Obdobně jako předvánoční večírek slouží k tomu, aby se studenti lépe poznali s učiteli i mezi sebou navzájem. Letos jsme ji zpestřili hraním společenských her, hlavně pexesa a „Tipni si“. Za věnování několika sad pexesa lektorka děkuje Českému centru v Paříži.

Další aktivity

Na začátku akademického roku (8. – 10. září) se lektorka zúčastnila mezinárodního workshopu o kramářských písních *Czech broadside ballads in the international context*, pořádaném Masarykovou univerzitou v Brně. Pozměněná verze jejího příspěvku vyjde v průběhu tohoto roku pod názvem „Peter of Provence and Fair Maguelonne: from a French Mediaeval Romance to a Czech Broadside Ballad“ ve speciálním čísle časopisu *Bohemica Litteraria*.

V rámci programu Erasmus+ absolvovala od 24. do 29. května krátký výukový program na Ústavu české literatury a komparatistiky Univerzity Karlovy v Praze. Kromě výuky několika seminářů a přednášky pro studenty bakalářského programu Český jazyk a literatura pokračovala v diskuzi o možnostech prohloubení spolupráce mezi Ústavem české literatury a komparatistiky a INALCO.

Paříž

20. července 2023

Mgr. Alena Kotšmídová, Ph.D.

Fotografická příloha

Předvánoční večírek

Počítání od jedné do tisíce